

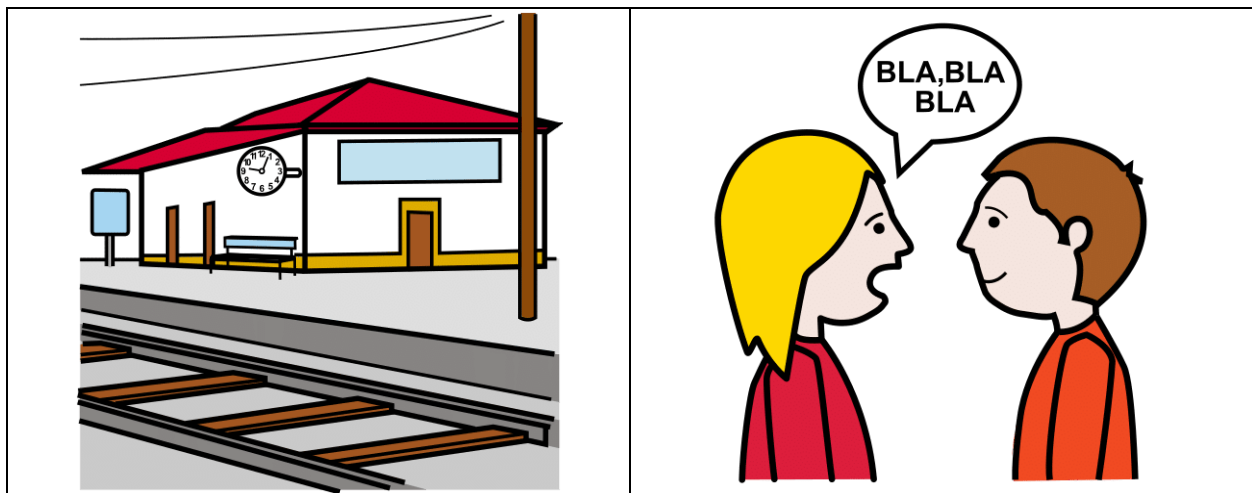
Pamoka vedama Geležinkelio stotyje, Geležinkelio g. 16, Vilnius

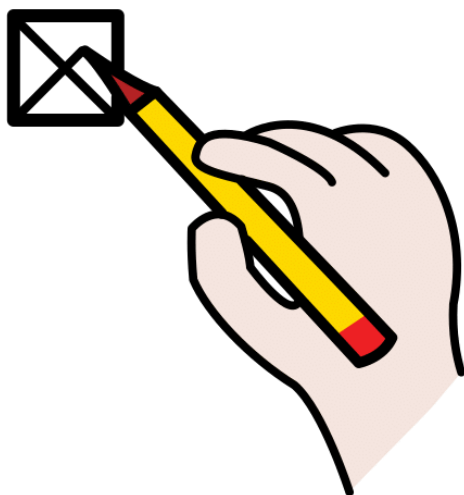
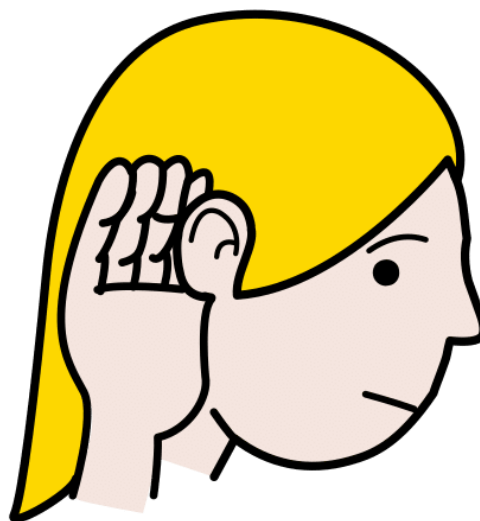

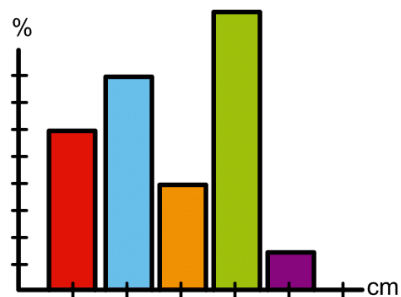
https://moovitapp.com/vilnius-2863/poi/Vilniaus%20Gele%C5%BEinkelio%20Stotis/t/lt?tll=54.670144_25.284097&ref=1&poiType=site&customerId=4908&af_sub8=%2Findex%2FIt%2Fvie%25C5%25A1asis_transportas-Vilniaus_Gele%25C5%25BEinkelio_Stotis-Vilnius-site_9706277-2863&af_sub9=map

Mokytojas pristato pamokos temą, tikslą, kokias užduotis atliks ir ko mokiniai išmoks šios pamokos metu. Mokytojas supažindina mokinius su vertinimu.

Pamokos struktūra

Mokytojas klausia mokinių, ar jie yra buvę kokioje nors geležinkelio stotyje? Ar jie yra važiavę traukiniu? Šiuo metu esame Vilniaus geležinkelio stotyje, su kuria ir susipažinsime šios pamokos metu. Susipažinsime su stoties istorija, surinksime duomenis apie jos darbą, duomenis atvaizduosime grafiškai, juos palyginsime ir padarysime išvadas.

Mokytojas kviečia mokinius apžiūrėti geležinkelio stotį, patyrinėti, išsiaiškinti, ką jie mato stoties viduje? Galimi atsakymai: traukinių tvarkaraštis, bilietų kasa, užkandžių, smulkmenų kioskeliai/parduotuvėlės ir pan. Atkreipiamas dėmesys į stoties pastato architektūrą. Mokytojas pasakoja mokiniams Vilniaus Geležinkelio stoties istoriją.

Medžiaga pasakojimui

Stoties rūmai – kultūros paveldo objektas, architektūros paminklas. Rūmų pastato antrame aukšte įkurtas geležinkelių muziejus.

Vilniaus geležinkelio stotis – svarbiausia Lietuvos geležinkelio stotis. Pastatyta tiesiant geležinkelį Sankt Peterburgas–Varšuva pagal tipinį to meto projektą. 1859 m. prancūzų architektas Pirelis suprojektavo Vilniaus stoties rūmus. 1860 m. rugsėjo mėn. Vilniaus stotį pasiekė pirmasis traukinys – jis atvyko iš Daugpilio pusės. Tai buvo garvežys su platforma ir malkomis. Pati stotis atidaryta 1862 m.

1915 m. spalio 2 d. Vilniaus miestą ir stotį be kovos užėmė Vokietijos kaizerinė kariuomenė, kuri čia išbuvo iki I pasaulinio karo pabaigos. 1917 m. liepos 29 d. Vilniaus stotyje lankėsi Vokietijos kaizeris Vilhelmas II. 1919 m. sausio 2 d. iš Vilniaus geležinkelio stoties pasitraukė paskutinis vokiečių karinis ešelonas.

XX a. tarpukariu šalia pagrindinio stoties pastato, dabartinio automobilių žiedo vietoje, įrengta didelė aikštė su gėlynais.

Stotis nukentėjo II pasaulinio karo metais, bet nebuvo nugriauta, nors 1945 m. sausio 12 d. stotyje nuaidėjo milžiniškas sprogimas, sulaukęs su žeme ne vieną pastatą. Baigiantis karui krovininis ešelonas gabeno šaudmenis į Zoknių aerodromą. Traukiniui leidžiantis nuo kalno nesuveikė garvežio stabdžiai ir traukinys su sprogmenimis stotyje atsitrenkė į čia važiuosį manevrinį traukinį. Avarijos metu įvyko didžiulis sprogimas, kurio metu nukentėjo stotis ir aplinkiniai pastatai.

Užėjus sovietams, jau 1945 m. ėmė kursuoti keleiviniai traukiniai iš Vilniaus į Maskvą, Rygą, Lvovą, čia stojo traukiniai Maskva – Karaliaučius (dabar Kaliningradas). Iš Vilniaus stoties dauguma tolimųjų traukinių ėmė vykti tik į TSRS regionus (net į kaimyninę Lenkiją jie buvo gana reti). 1959 m. traukinys iš Vilniaus Maskvą pasiekdavo per 17 val. 8 min. (palyginimui, 1905 m. per 28 val. 12 min.). Vėlesniais dešimtmečiais tarptautinės kryptys šiek tiek prasiplėtė, bet vis tiek apsiribodavo tik socialistinėmis šalimis (visų pirma Lenkija, taip pat Vokietijos Demokratinė respublika).

Atgavus Nepriklausomybę kryptys iš esmės neprasipletė, tačiau tarptautiniais tapo traukiniai į Rygą, Minską, Karaliaučius, Sankt Peterburgą.

1995 m. pavasarį pradėta stoties rūmų rekonstrukcija. Centrinės dalies rūsyje įrengti sanitariniai mazgai, nedidelis prekybos centras. 2011 m. atidengta paminklinė lenta tremtiniams. 2020 m. stoties pastatų kompleksas įtrauktas į Lietuvos kultūros vertybių registrą.

Informacija: https://lt.wikipedia.org/wiki/Vilniaus_gele%C5%BEinkelio_stotis

Nuotrauka:

https://lt.wikipedia.org/wiki/Vilniaus_gele%C5%BEinkelio_stotis#/media/Vaizdas:Vilnius_Hbf_by_Augustas_Didzgalvis.jpg

Simboliai/piktogramos pagal <https://arasaac.org/>

Tekstas skaitymui mokiniams

Vilniaus Geležinkelio stotis

Vilniaus geležinkelio stotis – svarbiausia Lietuvos geležinkelio stotis. **Pastatyta tiesiant geležinkelį Sankt Peterburgas –Varšuva.** 1859 m. prancūzų architektas Pirelis suprojektavo rūmus. 1860 m. rugsėjo mėn. Vilniaus stotį pasiekė pirmasis traukinys. Jis atvyko iš Daugpilio pusės. **Stotis atidaryta 1862 m.**

1915 m. spalio 2 d. Vilniaus miestą ir stotį be kovos užėmė Vokietijos kaizerinė kariuomenė. Išbuvo čia iki I pasaulinio karo pabaigos. Tarpukariu šalia pagrindinio stoties pastato, buvo įrengta didelė aikštė su gėlynais.

Stotis nukentėjo II pasaulinio karo metais. Traukiniui, vežusiam šaudmenis, susidūrus su manevriniu traukiniu, įvyko didžiulis sprogimas, kurio metu nukentėjo stotis ir aplinkiniai pastatai. Pati stotis sprogo metu nebuvo nugriauta, nors daug aplinkinių pastatų sprogo metu visiškai sugriuvo.

Nuo 1945 m. ėmė kursuoti keleiviniai traukiniai iš Vilniaus **į Maskvą, Rygą, Lvovą, čia stojo traukiniai Maskva – Karaliaučius (dabar Kaliningradas).** Iš Vilniaus stoties dauguma tolimųjų traukinių ėmė vykti tik į Tarybų Sąjungos regionus. Vėliau tarptautinės kryptys šiek tiek prasitoplė, bet apsiribodavo tik socialistinėmis šalimis (visų pirma **Lenkija, Vokietijos Demokratinė respublika).**

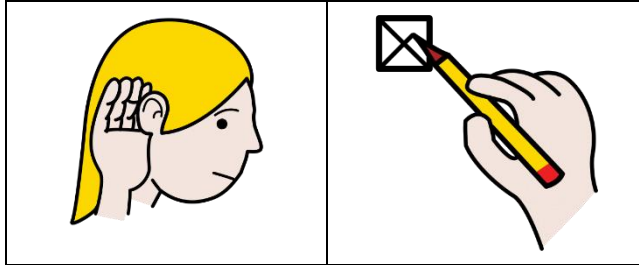
Atgavus Nepriklausomybę kryptys iš esmės neprasitoplė, tačiau tarptautiniais tapo traukiniai į Rygą, Minską, Karaliaučius, Sankt Peterburgą.

1995 m. pradėta stoties rekonstrukcija. Rūsyje įrengti sanitariniai mazgai, nedidelis prekybos centras. **2011 m. atidengta paminklinė lenta tremtiniam.** 2020 m. **stoties pastatų kompleksas įtrauktas į Lietuvos kultūros vertybių registrą.** Rūmų pastato antrame aukšte įkurtas geležinkelių muziejus.

P.s. Rekomenduojama, skaitant informaciją mokiniams, pajuodintas vietas pabrėžti, šiek tiek pakeisti skaitymo tempą, kad mokiniai atkreiptų dėmesį ir lengviau surastų atsakymus. Prieš skaitant, galima informuoti mokinius, kad skaitant tekstą, teisingi atsakymai bus paryškinti balso intonacija.

Užduotys mokiniams (porose)

Darbą atliko

Klausykis mokytojo skaitomos informacijos ir atsakyk į klausimus.

1. Kokia stotis yra svarbiausia Lietuvos geležinkelio stotis?

- ☐ Vilniaus geležinkelio stotis
- ☐ Kauno geležinkelio stotis

2. Kokį geležinkelį tiesiant pastatyta Vilniaus geležinkelio stotis?

- ☐ Sankt – Peterburgas - Varšuva
- ☐ Vilnius – Kaunas
- ☐ Vilnius – Klaipėda

3. Kelintais metais atidaryta stotis?

- ☐ 1850 m.
- ☐ 1862 m.
- ☐ 2000 m.

4. Kas užėmė Vilniaus miestą ir stotį 1915 m. spalio 2 d.?

- ☐ Vokietijos kaizerinė kariuomenė
- ☐ Lenkijos kariuomenė
- ☐ Rusijos kariuomenė

5. Ar nukentėjo stotis II pasaulinio karo metais?

☐ Taip

☐ Ne

6. Kokiomis kryptimis nuo 1945 m. ėmė kursuoti keleiviniai traukiniai?

☐ Į Maskvą, Rygą, Lvovą, Karaliaučių (dabar Kaliningradas)

☐ Į Taliną, Minską, Gardiną, Pskovą

7. Į kokias socialistines šalis kursavo traukiniai?

☐ Čekiją ir Jugoslaviją

☐ Lenkiją ir Vokietijos demokratinę respubliką

8. Kada tarptautiniais tapo traukiniai į Rygą, Minską, Karaliaučių, Sankt Peterburgą?

☐ Atgavus nepriklausomybę

☐ Nuo 2000 metų

9. Kam 2011 metais atidengta paminklinė lenta prie stoties?

☐ Tremtiniams

☐ Karo didvyriams

☐ Prezidentui

10. Ar stoties pastatų kompleksas įtrauktas į Lietuvos kultūros vertybių registrą?

☐ Taip

☐ Ne

Atsakymai pasitikrinimui

☒ **Kokia stotis yra svarbiausia Lietuvos geležinkelio stotis?**

☒ ☐ Vilniaus geležinkelio stotis

☐ Kauno geležinkelio stotis

☒ **Koki geležinkelį tiesiant pastatyta Vilniaus geležinkelio stotis?**

☒ ☐ Sankt – Peterburgas - Varšuva

☐ Vilnius – Kaunas

☐ Vilnius – Klaipėda

☒ **Kelintais metais atidaryta stotis?**

☐ 1850 m.

☒ 1862 m.

☐ 2000 m.

☒ **Kas užėmė Vilniaus miestą ir stotį 1915 m. spalio 2 d.?**

☒ Vokietijos kaizerinė kariuomenė

☐ Lenkijos kariuomenė

☐ Rusijos kariuomenė

☒ **Ar nukentėjo stotis II pasaulinio karo metais?**

☒ Taip

☐ Ne

☒ **Kokiomis kryptimis nuo 1945 m. ėmė kursuoti keleiviniai traukiniai?**

☒ Į Maskvą, Rygą, Lvovą, Karaliaučių (dabar Kaliningradas)

☐ Į Taliną, Minską, Gardiną, Pskovą

☒ **Į kokiais socialistinėmis šalimis kursavo traukiniai?**

☐ Čekiją ir Jugoslaviją

☒ Lenkiją ir Vokietijos demokratinę respubliką

8. Kada tarptautiniais tapo traukiniai į Rygą, Minską, Karaliaučių, Sankt Peterburgą?

☒ Atgavus nepriklausomybę

☐ Nuo 2000 metų

9. Kam 2011 metais atidengta paminklinė lenta prie stoties?

☒ Tremtiniam

☐ Karo didvyriams

☐ Prezidentui

10. Ar stoties pastatų kompleksas įtrauktas į Lietuvos kultūros vertybių registrą?

☒ Taip

☐ Ne

Prieš mokiniams pradėdant rinkti duomenis, parodomas duomenų rinkimo pavyzdys. Paaiškinama mokiniams, ką jie turi rasti ir kaip rastus duomenis surašyti į lentelę. Parodomas surinktų duomenų atvaizdavimo diagrama pavyzdys. Paaiškinama, kaip mokiniai turės surinktus duomenis atvaizduoti diagramoje.

Duomenų rinkimo lentelė (pavyzdys)

Eil. Nr.	Kryptis	Kelionės trukmė iki paskutinės stotelės	Kaina iki paskutinės stotelės	Išvykimo laikas	Išvykimo peronas
1.	Vilnius - Trakai	32 min.	2,80 eur	6.15 val.	3
2.	Vilnius - Kaunas	1 val. 27 min.	10,00 eur	7.20 val.	1

P.s. dėl traukinio bilietos kainos iki paskutinės stotelės galima sutarti, kad mokiniai rašys arba tik 1 klasės visų kryptių kainas, arba tik 2 klasės.

Duomenų atvaizdavimas diagrama. Pavyzdys

Traukinių kryptys

Skaičius ↓									
12									
11									
10									
9									
8									
7									
6									
5									
4									
3									
2									
1									
Kryptis →	Trakai		Kaunas		Mari- jam- polė		Tur- mantas		Talinas

Duomenų rinkimo lentelė

Eil. Nr.	Kryptis	Kelionės trukmė iki paskutinės stotelės	Kaina iki paskutinės stotelės	Išvykimo laikas	Išvykimo peronas
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					

Surinktų duomenų atvaizdavimas diagrama. Traukinių kryptys

[illegible][illegible]

Surinktų duomenų atvaizdavimas diagrama. Kelionės trukmė iki paskutinės stotelės

Valandos ↓																
14 val.																
13 val. 30 min.																
13 val.																
12 val. 30 min.																
12 val.																
11 val. 30 min.																
11 val.																
10 val. 30 min.																
10 val.																
9 val. 30 min.																
9 val.																
8 val. 30 min.																
8 val.																
7 val. 30 min.																
7 val.																
6 val. 30 min.																
6 val.																
5 val. 30 min.																
5 val.																
4 val. 30 min.																
4 val.																
3 val. 30 min.																
3 val.																
2 val. 30 min.																
2 val.																
1 val. 30 min.																
1 val.																
Kryptis →	Tra- kai	Kau- nas	Tur- man- tas	Klai- pė- da	Ke- na	Mar- cin- konys	Ry- ga	Kro- ku- va	?							

[illegible]

Surinktų duomenų atvaizdavimas diagrama. Kelionės kaina iki paskutinės stotelės

Eurai ↓																	
52																	
50																	
48																	
46																	
44																	
42																	
40																	
38																	
36																	
34																	
32																	
30																	
28																	
26																	
24																	
22																	
20																	
18																	
16																	
14																	
12																	
10																	
8																	
6																	
4																	
2																	
Kryptis →	Tra- kai	Kau- nas	Tur- man- tas	Klai- pė- da	Ke- na	Mar- cin- konys	Ry- ga	Kro- ku- va	?								

Atsakykite į klausimus pagal surinktus duomenis

1. Kokiomis kryptimis išvyksta daugiausiai traukinių, o kokiomis - mažiausiai?

2. Kokia kryptimi traukinio kelionė iki paskutinės stotelės trunka ilgiausiai, o kokia kryptimi – trumpiausiai?

3. Kokia kryptimi traukinio bilietas iki paskutinės stotelės yra brangiausias, o kokia – pigiausias?

4. Koks populiariausias traukinių išvykimo laikas iš Vilniaus Geležinkelio stoties?

5. Koks populiariausias išvykimo peronas Vilniaus Geležinkelio stotyje?

Mokiniai pristato rezultatus. Remdamiesi rezultatais, kartu su mokytoja analizuoja ir palygina rezultatus ir padaro išvadas.

Mokiniai įsivertina save.

Isivertinimas

